

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 01.07.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1990 do: 31.12.1994

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

95

VYHLÁŠKA

Ústrednej rady odborov

z 28. júna 1968

o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení

Ústredná rada odborov ustanovuje po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí podľa § 9 a § 63 ods. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb. a podľa § 36 ods. 2 a § 38 zákona č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia (ďalej len „zákon“):

§ 1

Sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie [K § 18 ods. 2 písm. a) zákona]

(1) Za sústavnú prípravu dieťaťa na budúce povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky sa považuje

- a) štúdium na stredných a vysokých školách¹⁾ s výnimkou štúdia popri zamestnaní (večerného, dialkového, externého a pod.), kombinovaného štúdia a štúdia po dobu výkonu vojenskej základnej (náhradnej) služby alebo za trvania služobného pomeru príslušníkov ozbrojených síl a zborov,
- b) odborná príprava v odborných učilištiach,
- c) príprava na výkon povolania zaškolením,²⁾
- d) príprava na pracovné uplatnenie vo výcvikových zariadeniach pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou³⁾ a v zariadeniach pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť.

(2) Sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie podľa predchádzajúceho odseku písm. a) a b) sa začína najskoršie od začiatku školského roka prvého ročníka školy. Ak žiak (študent) začal plniť študijné povinnosti pred týmto dňom, začína sa jeho sústavná príprava na budúce povolanie dňom, keď začal tieto povinnosti plniť.

(3) Za sústavnú prípravu dieťaťa na budúce povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky sa považuje aj

- a) doba od skončenia výučby v jednom školskom roku do začiatku nasledujúceho školského roka, ak dieťa pokračuje bez prerušenia v ďalšom štúdiu,
- b) doba školských prázdnin bezprostredne nadväzujúcich na skončenie štúdia, pokiaľ dieťa nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,
- c) doba po skončení posledného ročníka školy do vykonania ustanovenej záverečnej skúšky, najdlhšie však do konca nasledujúceho školského roka, pokiaľ dieťa pred uplynutím tejto doby nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,

d) iné štúdium alebo výučba, ak svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia ministerstva školstva republiky je postavené na roveň štúdiu na školách uvedených v odseku 1 písm. a).

§ 2

Povinná školská dochádzka [K § 18 ods. 1 zákona]

Za povinnú školskú dochádzku sa považuje aj obdobie školských prázdnin nadväzujúcich na skončenie obdobia školského vyučovania školského roka, v ktorom dieťa dovŕši posledný rok povinnej školskej dochádzky, pokiaľ v tomto čase nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť.

§ 2a

Prechodný pobyt dieťaťa v zahraničí z dôvodu rekreácie (K § 20 ods. 2 a § 25 zákona)

Rekreáciou dieťaťa v zahraničí sa rozumie jeho prechodný pobyt mimo územia Československej socialistickej republiky, ktorý netrvá dlhšie ako tri po sebe idúce celé kalendárne mesiace; pobyt dieťaťa mimo územia Československej socialistickej republiky trvajúci neprerušene dlhšie sa nepovažuje za rekreáciu začínajúc štvrtým celým kalendárnym mesiacom stráveným v zahraničí.

K pracovnému úväzku a odpracovanej dobe [K § 21 až 23 zákona]

§ 3

Splnenie podmienok pracovného úväzku a odpracovanej doby sa zisťuje vždy za celý kalendárny mesiac; to platí aj vtedy, ak pracovník zmenil zamestnanie počas kalendárneho mesiaca.

§ 4

Ak má pracovník dve alebo viac súbežných zamestnaní a ani v jednom z nich nemá predpísaný pracovný úväzok, spočítajú sa pracovné úväzky zo všetkých týchto zamestnaní. Ak sa tak podmienka pracovného úväzku splní, poskytujú sa pracovníkovi prídavky na deti v zamestnaní, v ktorom má väčší pracovný úväzok, a ak sú úväzky rovnaké, v zamestnaní, v ktorom spravidla dosahuje vyšší zárobok.

§ 5

(1) Za odpracovaný sa považuje deň (smena), v ktorom pracovník vykonával prácu po celý pracovný čas vyplývajúci z rozvrhnutia pre neho platného pracovného času; ak nepracoval po celý tento čas, považuje sa zvyšujúca časť pracovného času za odpracovanú, ak organizácia jeho neprítomnosť ospravedlnila.

(2) Ak ide o pracovníka uvedeného v § 4, požaduje sa, aby v organizácii, v ktorej sa mu poskytujú prídavky na deti, mal odpracovanú dobu vyplývajúcu z jeho pracovného úväzku; na dobu odpracovanú v ďalších organizáciách sa prihliada len pre zistenie, či pracovník v kalendárnom mesiaci spolu odpracoval dobu predpísanú v § 22 zákona.

(3) Neospravedlnené zameškané pracovné doby kratšie ako celý pracovný deň (smena) sa v kalendárnom mesiaci spočítajú; na neospravedlnené doby sa prihliada, ak ich úhrn v kalendárnom mesiaci dosiahne priemernú dĺžku celého pracovného dňa (smeny).

§ 6

(1) Ak pracovník za trvania zamestnania v jednej organizácii vykonával s jej súhlasom namiesto práce v tejto organizácii najviac po dobu jedného mesiaca prácu v druhej organizácii, poskytujú sa

prídavky na deti v prvej organizácii; pri zisťovaní, či sú splnené podmienky, prihliadne sa aj na výkon práce v druhej organizácii.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne, ak organizácia pracovníka s jeho súhlasom uvoľnila na žiadosť jednotného roľníckeho družstva na prechodnú výpomoc v družstve alebo na žiadosť overenú miestnym národným výborom na výkon nevyhnutných poľnohospodárskych prác v hospodárstve pracovníka, jeho manžela alebo rodičov.

(3) Ak pracovník za trvania zamestnania v jednej organizácii vykonával s jej súhlasom namiesto práce v tejto organizácii po dobu dlhšiu ako jeden mesiac prácu v druhej organizácii alebo v nej vykonával prácu bez súhlasu prvej organizácie, poskytujú sa prídavky na deti v druhej organizácii; pri zisťovaní, či sú podmienky splnené, prihliadne sa aj na výkon práce v prvej organizácii.

§ 7

(1) V kalendárnom mesiaci, v ktorom pracovník vstúpil do zamestnania alebo z neho vystúpil, sa mu pre splnenie podmienok pracovného úväzku a odpracovanej doby započítavajú z doby, keď nebol zamestnaný, tieto doby:

- a) doba, za ktorú sa poskytujú peňažné dávky nemocenského poistenia nahrádzajúce mzdu,
- b) doba kúpeľnej starostlivosti,
- c) doba výkonu verejných funkcií, občianskych povinností, iných úkonov vo všeobecnom záujme a služby v ozbrojených silách ako aj civilnej služby, vrátane potrebného pracovného voľna poskytovaného v súvislosti s touto službou,
- d) doba, po ktorú sa sústavne pripravoval na budúce povolanie (§ 1),
- e) doba, po ktorú bol účastníkom inej sústavy zabezpečenia za podmienok, za ktorých by mu tam inak vznikol nárok na prídavky na deti,⁶⁾ prípadne poberal dôchodok z dôchodkového zabezpečenia,
- f) doba, po ktorú bol vedený v evidencii národného výboru ako uchádzač o zamestnanie (§ 32 zákona).

(2) Ako odpracovaná doba sa posudzuje aj medziobdobie od skončenia jedného zamestnania do vstupu do iného, ak doba, ktorú pracovník z dôvodu zmeny zamestnania neodpracoval, nie je dlhšia ako 15 kalendárnych dní; to platí obdobne pre medziobdobie od skončenia inej činnosti, ktorá bola dôvodom pre poskytovanie prídavkov na deti, alebo od skončenia výplaty dôchodku, ku ktorému sa poskytovalo výchovné.

(3) V kalendárnom mesiaci, v ktorom pracovník vstúpil do zamestnania alebo z neho vystúpil a v ktorom splnil podmienku pracovného úväzku a odpracovanej doby (aj s prihliadnutím na doby uvedené v odsekoch 1 a 2), prídavky na deti patria, i keď poistenie pracovníka netrvalo po celý kalendárny mesiac.

K príplatku k prídavkom na deti (K § 24 ods. 2 zákona)

§ 7a

(1) Za umiestnenie dieťaťa v zariadení pre také deti sa nepovažuje doba prerušenia pobytu dieťaťa v tomto zariadení počas školských prázdnin, ktoré trvá po celý kalendárny mesiac.

(2) Liečebný pobyt dlhodobo ťažko zdravotne postihnutého dieťaťa vyžadujúceho mimoriadnu starostlivosť alebo mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú v ústavnom zariadení liečebno-preventívnej starostlivosti sa začínajúc siedmym mesiacom považuje za umiestnenie dieťaťa v zariadení pre také deti.

K súbehu nárokov [K § 26 až 28 a § 36 ods. 2 zákona]**§ 8**

Ak sú podmienky pre poskytovanie prídavkov na deti splnené u niekoľkých pracovníkov a dieťa nie je v priamom zaopatrení žiadneho z nich, poskytnú sa prídavky, pokiaľ sa nedohodnú inak, z poistenia toho z nich, kto na dieťa prispieva vyššou sumou; do tejto sumy sa nezahrňajú prídavky priznané na toto dieťa. Obdobne to platí vtedy, ak sú viacerí oprávnení z rôznych sústav zabezpečenia.

§ 9

(1) Občanovi, ktorý je účastníkom inej sústavy zabezpečenia, v ktorej sa poskytujú prídavky na deti, a ktorý vstúpil do zamestnania, poskytnú sa prídavky na deti z nemocenského poistenia založeného týmto zamestnaním, len ak preukáže, že prídavky nemožno poskytovať z jeho zabezpečenia v inej sústave.

(2) Pri zisťovaní, či sú splnené podmienky pracovného úväzku a odpracovanej doby, neprihliada sa na činnosť, ktorú pracovník vykonáva súbežne so zamestnaním ako účastník inej sústavy zabezpečenia.⁷⁾

§ 10

(1) Ak žijú v rodine pracovníka jeho nezaopatrené deti a nezaopatrené deti jeho manžela, z ktorých na niektoré patria prídavky a na iné výchovné k dôchodku, poskytne sa na žiadosť pracovníka k súčtu prídavkov a výchovného, ktoré sa poskytujú na tieto deti, doplatok do výšky prídavkov, ktoré by mu inak patrili na všetky tieto deti; predpokladom je, že u dieťaťa, na ktoré sa poskytuje výchovné, sú inak splnené podmienky ustanovené pre priznanie prídavkov na deti.

(2) Ak zanikol nárok na výchovné k dôchodku a na dieťa sa poskytlo výchovné ešte za časť kalendárneho mesiaca, za ktorý boli splnené aj podmienky pre priznanie prídavkov na toto dieťa, poskytnú sa prídavky, znížené o časť vyplateného výchovného pripadajúcu na tento mesiac.

§ 11

(1) Ak pracovník poberal na dieťa prídavky z nemocenského poistenia, hoci sa mali poskytovať z inej sústavy zabezpečenia, zastaví sa ich poskytovanie začínajúc kalendárnym mesiacom, v ktorom sa to zistilo. Prídavky na deti za predchádzajúcu dobu sa nepovažujú za preplatok, pokiaľ nepresahovali výšku, v ktorej by za túto dobu inak patrili, a pokiaľ ju presahovali, potom sa za preplatok považuje len suma prevyšujúca správnu výšku prídavkov na deti; podmienkou však je, že sa prídavky na to isté dieťa poskytli len raz a že splnili svoj účel, na ktorý sú určené.⁴⁾

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne,

- a) ak sa prídavky poskytovali z nemocenského poistenia iného pracovníka ako toho, z nemocenského poistenia ktorého sa mali priznať,
- b) ak sa na dieťa poskytovali prídavky na deti, hoci patrilo výchovné.

§ 12**K výplate prídavkov na deti (K § 27 ods. 2 zákona)**

(1) Dieťa je v plnom priamom zaopatrení ústavu (zariadenia) pre starostlivosť o deti alebo o mládež vtedy, ak mu tento ústav (zariadenie) poskytuje stravovanie, ubytovanie aj ošatenie.

(2) Za plné priame zaopatrenie dieťaťa podľa § 27 ods. 2 zákona sa však nepovažuje denný alebo týždenný pobyt dieťaťa v ústave (zariadení) pre starostlivosť o deti alebo o mládež.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 13

(1) Prídavky sa priznávajú, ak sú inak splnené ustanovené podmienky, aj na dieťa, ktoré pracovník prevzal do svojej starostlivosti z ústavu alebo zariadenia za účelom neskoršieho osvojenia.¹⁾

(2) Ak nejde o prípad uvedený v odseku 1, priznávajú sa prídavky, ak sú inak splnené ustanovené podmienky, aj na dieťa, ktoré má pracovník alebo jeho manžel v trvalej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov za predpokladu, že na toto dieťa nemožno prídavky priznať z poistenia (zabezpečenia) nikoho iného.

§ 14

Príslušný orgán nemocenského poistenia môže v jednotlivých odôvodnených prípadoch

- a) priznať prídavky na dieťa, ktoré po skončení povinnej školskej dochádzky nemohlo byť z vážnych dôvodov prijaté na strednú školu alebo osobitné odborné učilište alebo do zamestnania, ak je plne odkázané výživou na pracovníka, najdlhšie však do konca školského roka, ktorý bezprostredne nasleduje po skončení povinnej školskej dochádzky;
- b) zrušené od 1. 10. 1988
- c) priznať prídavky na deti z nemocenského poistenia pracovníka, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení, aj keď nepatrí do okruhu oprávnených, ak oprávnený s týmto postupom súhlasí a nebude prídavky sám poberať a ak takýto postup je v prospech dieťaťa; súhlas oprávneného netreba, ak je preukázané, že pravidelne neplní podmienky ustanovené pre poskytovanie prídavkov na deti, najmä podmienku odpracovanej doby a ohrozuje tak ich plynulé poskytovanie.
- d) rozhodnúť o výplate prídavkov na deti do rúk plnoletého dieťaťa, na ktoré sa priznali, ak taký postup je v jeho prospech.

§ 15

(1) Ak pracovník neuplatnil nárok na prídavky na deti, hoci by mu inak z jeho poistenia patrili, je oprávnený uplatniť nárok z jeho poistenia v záujme dieťaťa druhý z rodičov, iný občan, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení, poručník, opatrovník alebo orgán poverený úlohami pri starostlivosti o deti.

(2) Na uplatnenie nároku na prídavky na deti sa používajú predpísané tlačivá. Údaje uvedené v tlačivách je ten, kto nárok uplatňuje, povinný doložiť príslušnými dokladmi.

§ 16

Pre konanie a rozhodovanie o prídavkoch na deti, ako aj pre úlohy závodov a príslušných orgánov nemocenského poistenia a o povinnostiach pracovníkov a iných oprávnených v súvislosti s poskytovaním prídavkov na deti platia predpisy upravujúce konanie, rozhodovanie a poskytovanie peňažných dávok nemocenského poistenia.⁹⁾

§ 17

Na deti dôchodcov, na ktoré podľa doterajších predpisov patrili do 30. júna 1968 prídavky na deti a na ktoré od 1. júla 1968 patrí výchovné k dôchodku,¹⁰⁾ poskytujú sa prídavky na deti, pokiaľ sú inak splnené ustanovené podmienky, ako preddavok na výchovné ešte za mesiace júl, august a

september 1968; tieto prídavky sa zúčtujú na výchovné, ktoré k dôchodku patrí od 1. júla 1968. Úhrada prípadných preplatkov, ktoré pritom vznikli bez zavinenia oprávnených, sa nepožaduje.

Záverečné ustanovenia

§ 18

V súvislosti s úpravou peňažnej pomoci v materstve a prídavkov na deti vykonanou zákonom sa zrušujú:

1. ustanovenie § 11 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 61/1957 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc;
2. ustanovenie § 19 ods. 1 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 7/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc;
3. § 8 ods. 2 a § 9 ods. 2 a 3 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 141/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení odsúdených;
4. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 74/1959 Ú. l. (Ú. v.) o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení zamestnancov;
5. ustanovenia § 44 písm. e) a § 56 vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení; v § 44 písm. f) tejto vyhlášky sa súčasne vypúšťa citácia § 23.

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1968.

Predseda:

Poláček v. r.

1) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).
Zákon č. 39/1980 Zb. o vysokých školách.

1) § 69 Zákona o rodine.

2) § 142 ods. 2 Zákonníka práce.

3) § 130 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.

4) § 14 zákona č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia.

5) § 232 Zákonníka práce.

6) Sociálne zabezpečenie umelcov, družstevných roľníkov, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb.

7) Splnenie podmienok pre prídavky na deti sa zisťuje v tejto inej sústave zabezpečenia podľa predpisov o tom vydaných.

8) § 27 zákona, § 45 ods. 3 zákona č. 54/1956 Zb. a zákon č. 117/1966 Zb. o niektorých dôsledkoch zanedbávania starostlivosti o deti.

9) Najmä vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia, v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb. a § 75 až 77 vyhlášky č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení.

10) § 19 a 38 zákona.

